

רשמים מתצוגת הבקר של „השרות“

בנות פרים צעירים תערוכה של 10 פרות לפי בחירת טובי מטפחנינו (בדרום). ניתנה להם יד חופשית להציג לפני קהל המבקרים את הפרה שהם רואים אותה כאידיאלית מבחינת מטרת הטיפוח. כלומר — כתכליתית ביותר. היה זה ניסיון ראשון מסוגו, וצריך היה לדעתי לחלק את הפרות לשתי קבוצות-גיל לפחות, כדי לא להטיל על פרה זקנה להתחרות בפרה צעירה; אולם, אף אם נעלים עין מפגם זה הרי נתבלטה העובדה שבין הפרות המוצגות מצאנו טיפוסים שונים בהחלט. השופטים מצאו קשת מגוונת של פרות אידיאליות (בעיני בעליהן) אולם לא היו אלה פרות מטיפוס אחד פחות או יותר. קבוצה זו של הפרות עוררה את תשומת לב הבוקרים במידה רבה ויצא שתצוגת בנות הפרים הצעירים הפכה לענין משני. למעשה — השוני בין הקבוצות (של בנות הפרים הצעירים) צריך היה, לכאורה, להקל על השיפוט אילו הערכת התכונות הרצויות היתה אחידה. אבל מה לעשות כשהבוקרים אינם רואים לפנייהם את הפרה עצמה, את עטינה ואת שלדה, אלא חוזים בעיני רוחם גם את 70 האחוז מוולדותיה. כל הזכרים ר-20% מהנקבות, שישמשו לייצור בשר? כן, אין כאן שאלה אם הפרה תיצור מהמזון המוגש לה את מאקסימום החלב בעל % שומן גבוה ככל האפשר, אלא העיקר הוא אם הוולד שלה יגיע בזמן הקצר ביותר למשקל הגדול, ואם מבנה הגוף של הפרה מבטיח את זאת לפי מיטב שיפוטו של הבוקר; וזאת תהיה הפרה מהטיפוס הרצוי.

מבחינה זו יש לציין את העיתוי המוצלח בקביעת מועד התצוגה ופרסום מכסות השיווק. אם כי היה זה דבר מקרי בלבד הרי זה השפיע על נקודת הראייה של הבוקרים. הפרות החזות, הזוויתיות, בעלות הטיפוס החלבני ובעלות העשר גים הטובים לא זכו לאותה תשומת לב ולהערכה כמו אחיותיהן הכבדות, הבשרניות. גולשים אנו לתוך דו־תכליתיות מפורשת. ספק גדול בליבי אם אמנם זאת צריכה להיות משימתנו. ראשית כל אין זה כלל בטוח אם אפשר לטפת, ובהצלחה,

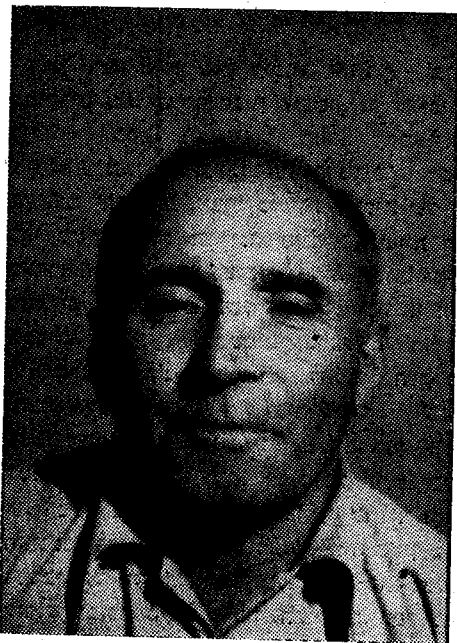
על דבר אחד אין ויכוח, והוא — ציבור הבוקרים עמל וטורח למען פרנסה. כל שאיפותינו הן — לבסס את ייצור החלב והבשר על עקרונות משקיים. בעבר היו הדברים פשוטים: השלכנו יהבנו על ייצור כמויות גדולות של חלב כדי לשחרר את המדינה מייבוא תוצרת חלב. באחרונה, הגענו לעודפים, ואין זה חשוב אם הם ממשיים או מדומים בשל הרגלי תזונה או חוסר תעמולה וחינוך. מטעמים כלכליים מדיניים הוטלה עלינו משימה שניה: „להעביר חלק מה- פוטנציאל לייצור חלב לייצור בשר“ — כלשון אנשי המחלקה לבעלי־חיים. מצוים אנו, איפוא, לטפח פרה דו־תכליתית, אם מוטל עלינו לייצר את הבשר מהגזע ההולסטיין־פריזי, בתנאי המשק האינטנסיבי. המשימה הנוספת מהוה כעין מפנה בדרכי הטיפוח שהיו מקובלות עד כה, ועשויה לזרוע מבוכה בקרב ציבור הבוקרים, כפי שהתבטא הדבר בתצוגת הבקר שהתקיימה מטעם השרות להזרעה מלאכותית, במשק סעד. על תצוגה זו קראנו בבטאונים השונים ועוד נשוב ונדון אחרי השלמת המבחן של הבנות. תצוגות מסוג זה אינן מטרה אלא אמצעי עזר ושלב במסגרת תכנית ההמתנה. רוב הבוקרים ברחבי תבל מאוחדים היום בדעה כי על המטפחים לרכוש פרים רבים (באמצעות אגודות ההזרעה), לבחון אותם ולבחור מתוכם את המתאימים ביותר לשימוש רחב. לבחון? כן, אבל למה? התצוגה של „השרות“ הוכיחה כי רבה המבוכה בקרב הבוקרים בכל אשר נוגע למטרת הטיפוח. היה בזה מעין חידוש לשלב בתצוגה של

מצופים יפה ומבריקים, הקונה אותם מאמין באמונה שלמה שהם חדשים וטובים.

הנני חוזר ומוזהיר: כל ייכשל הקונה ברכישת ציוד לקרי! אין כיום מחסור במכונות חליבה, ואין כל צורך להיזקק למקורות הספקה מפורס־קים. המחיר „הזול“ כביכול של ציוד ממקורות כאלה, עלול להיות, בסופו של דבר, יקר ביותר. חי חברה

ה. מ. ב.

למשה סורקין בן ה-70

אין זו תופעה שכיחה בקהלנו — בוקר בגיל השיבה, העומד על משמרתו — ביגיעת כפיים כאחד הצעירים, במסירות ובהתמדה כוונת שבוותיקים. על כן ישמח כל ציבור הבוקרים לברכו ולציין את פעלו קבל עם ועדה. ארוכה היא דרכו של סורקין בשדה הבוקרות: צעדיו הראשונים — כמרכז הענף בטירה, בימי מלחמת העולם הראשונה, השתלמות בהולנד, הצטרפות לצוות העובדים בעין-חרוד, יציאה להדרכה ביר שובים צעירים, ושוב לנשיאה בעול הענף במשק קרבתו, בעין-חרוד. היו לו לסורקין תלמידים לא מעטים בצעירותו, ויש לו, ואף יהיו לו, תלמידים בזקנותו, כי מעשי יום-יומו הם למופת ולמשאלה של רבים בקהל הבוקרים.

ובמלאות לו שבעים נברכו שהעגלות והפרות שבטיפוחו יתקיימו ו"שכולה אין בהם", הוא עצמו ושכמותו — "עוד ינוכח בשיבה" דשנים ורעננים יהיו.

10 המתחרות. עלינו גם לדעת כי אנו עלולים להפסיד חלק מהישגינו הקודמים אם נכריז על דרתיכליות בטיפוח.

אנו דורשים הרבה מאוד מהפרה שלנו: חלב, מתכונת שומן גבוהה, גוף כבד, ולדות כבדים, עטינים טובים ונוחים לחליבה, אריכות ימים, בריאות ופוריות. ועדיין אנו מחפשים את הפר המבטיח להוריש את כל התכונות הללו. הפרים הצעירים, אשר מתוכם עלינו לבחור במתאים ביותר, מבטיחים, כל אחד, רק חלק מהן.

בשנים שחלפו, כאשר שאפנו לתגובות גברות, והפסדנו אגב כך באחוזי השומן, הזנחנו גם במידת מה את טיפוח העטינים. ביקור ברפי תים במחוז הדרום יראה לנו אחוז גבוה של פרות בעלות עטינים בלתי רצויים. היות והעדר הזה משמש גם המקור למבכירות לשם מבחן פרים צעירים, אסור לנו לשכוח בשעת השיפוט כי גם לאמהות יש חלק במורשה. נדמה, כי אנו בדרום, חייבים להעלות בראש דאגתנו את טיפוח העטינים.

יוחנן הנדל

חולדה, כסלו תשכ"ג

לשני כיוונים גם יחד. נכון, קיימות פרות כבדות שופעות חלב (ואפילו חלב בעל שומן גבוה), וולדותיהן כבדים ועטיניהן מצוינים, אבל אלה הן בודדות. כאשר השתדלנו בעבר הלא רחוק לטפח את כושר ההנבה הגבוה הצלחנו במידה מסוימת, אך הפסדנו אגב כך כמה עשירות ממתי כונת השומן. אוהבים אנו, משום מה, להתפאר בהישגינו, אך השאלה היא אם זה נכון לרצות להפוך את הקערה על פיה, לשנות את הכיוון ולהכריז על גוף כבד כעל מטרת טיפוח חדשה. האם שתי המטרות, הישנה והחדשה, עולות בקנה אחד או שמא הן בבחינת תרתי דסתרי?

כלכלני הענף טרחו להוכיח כי זה משקי וכדאי לגדל פרה כבדה מאוד ולקיים אותה במשך תקופות חליבה רבות ככל האפשר כדי לחלוב ממנה את כמות החלב שפרה קטנה יותר היתה נותנת מבלי שזו האחרונה תצרוך את כל יחידות המזון הנחוצות לקיום, ההפרש במשקל הגוף. ואפילו אם זה משקי וכדאי בגלל 70 אחוז הולדות הנחוצים לייצור בשר, הרי תמיד נמצא עוד בוקרים שיעדיפו את הטיפוס החלבני, אם כי פחות כבד; הוכיחה זאת התערוכה של